

Johannes Lievens (22) over zijn monoloog op de Zomer van Antwerpen

'Veel mensen van mijn generatie voelen zich eenzaam'

Nog maar 22 is hij, maar toch is eenzaamheid het centrale thema van *De eenzame stad*, de nieuwe voorstelling van multidisciplinair kunstenaar Johannes Lievens. 'Achteraf heb ik beseft dat dit een poging was om mijn eigen eenzaamheid van me af te schudden.'

CISKA HOET

Niet alleen eenzaamheid is een centraal thema in *De eenzame stad*, ook toeval speelt een cruciale rol. Toen Johannes Lievens vorige zomer tijdens een schrijfsessie in Parijs op mensen afstapte met de vraag of hij ze mocht interviewen, had hij nog geen idee van welke verhalen dat zou opleveren, laat staan dat de gesprekken zouden uitmonden in een voorstelling. "Het is dankzij enkele ervaren theatermakers zoals Johan Petit van MartHal!tentatief en Suzanne Grotenhuis van De Nwe Tijd dat ik er een monoloog van gemaakt heb", vertelt Lievens. "Zonder hen zou ik vandaag wellicht nog steeds op die teksten zitten wroeten." (lacht)

Lievens studeerde in 2021 af aan de afdeling Woordkunst van het Antwerpse Conservatorium. Sindsdien is hij actief als audiomaker, schrijft hij, doet hij mee in voorstellingen en geeft hij les. *De eenzame stad* is zijn eerste zelfgecreëerde monoloog. Al is het niet het eerste project waarvoor hij met een bandopnemertje bij mensen aanklopt. "Voordat ik met het Vlaams-Nederlandse Huis deBuren naar Parijs trok, nam ik al veel interviews af

vanuit het verlangen om andere stemmen te onderzoeken en buiten mijn eigen perspectief te treden", vertelt hij.

Dat hij in Parijs opnieuw verhalen van mensen zou sprokkelen, leek dus evident. Minder vanzelfsprekend was het feit dat iedereen die hij aansprak iets over eenzaamheid te vertellen zou hebben. "Het enige plan dat vastlag, was dat ik hen op het einde van mijn verblijf zou uitnodigen om samen rond een kampvuur te zitten", zegt Lievens.

Willekeurig waren de gesprekken ech-

'Voor alle duidelijkheid: ondanks het onderwerp is dit best wel een lichte productie geworden'

Johannes Lievens: 'Een maand lang met mijn eigen stuk op de Zomer van Antwerpen mogen staan: fantastisch.'

© STEFAAN TEMMERMAN

ter niet. "Ik heb veel tijd gestoken in het uitzoeken van de juiste mensen en heb uren lopen observeren voordat ik op iemand afstapte. Uiteindelijk bleken alle acht geïnterviewden op de een of andere manier stilgevallen. Het was zot dat ze allemaal 'ja' zeiden toen ik hen vroeg of ze soms eenzaam zijn."

De acht verhalen zijn even divers als de interviewees zelf: de ene heeft al vijf jaar geen contact meer met zijn vrienden, iemand anders verhuisde naar Parijs maar leerde er niemand kennen, en weer iemand anders gaat niet meer naar de kerk omdat die leegliep.

Vijf van de acht kwamen opdagen voor het kampvuur aan het einde van Lievens' residentie. "Ik had hen enkel een briefje gegeven met de uitnodiging en kon hen dus zelf niet contacteren", glimlacht Lievens. "Het mooie was dat ze elkaar herkennen van in het park. Ze lazen elk een quote voor uit hun interview en gingen erover in gesprek om aan het einde van de avond samen Parijs in te trekken."

ZELFTHERAPIE

Hoe je daar vervolgens een voorstelling op baseert? Lievens deed inspiratie op bij auteur Olivia Laing. Zijn stuk kreeg zelfs dezelfde titel mee als haar boek *De eenzame stad*. "Ze beschrijft daarin de levens van kunstenaars die rond eenzaamheid werken. Even belangrijk is dat ze tegelijkertijd vertrekt vanuit haar eigen ervaring: ze verhuisde naar New York voor de liefde, maar vlak daarna eindigde de relatie en ervoer ze een enorme eenzaamheid."

Ook Lievens groef voor zijn voorstelling in de eigen psyche. "Achteraf heb ik beseft dat die interviews een poging waren om mijn eigen eenzaamheid van me af te schudden." Je zou nochtans denken dat mensen van zijn leeftijd feestjes afstruinen en continu onder vrienden zijn. "Zulke clichés zorgen juist voor paniek wanneer die dingen je niet overkomen", zegt hij. "Ik weet intussen dat velen dat gevoel ervaren: het zou nu allemaal moeten gebeuren, alleen gebeurt er niks."

Over zijn eigen situatie vertelt Lievens dat hij het heftig vond om af te studeren. "Ik had eigenlijk geen hobby's of vrienden

'Ik weet dat velen dat ervaren: het zou nu allemaal moeten gebeuren, alleen gebeurt er niks'

naast mijn studie en terwijl leeftijdsgenoten nog iets gaan bijstuderen om uit te zoeken wat ze echt graag doen, had ik dankzij mijn opleiding mijn lievelingsjob al ontdekt. Alleen is het niet evident om er werk in te vinden en had ik geen idee hoe eraan te beginnen. (glimlacht) Voor mijn afstudeerproject had ik me daarnaast verdiept in de klimaatproblematiek en ook in de zorgen daarover voelde ik me alleen."

De eenzame stad is dus ook een beetje zelftherapie. "Om een goed stuk te maken, moest ik me afvragen wat de thematiek met mij doet. Nu de première in zicht is, hoop ik dat ook het publiek er iets mee is. Al wil ik voor de duidelijkheid meegeven dat het best een lichte productie is geworden ondanks het onderwerp."

Daar voegt hij nog aan toe dat ook de locatie de moeite waard is. "De opvoering vindt plaats op Linkeroever en het publiek zit in een cirkel. Het plan was aanvankelijk om iedereen rond een kampvuur samen te brengen, maar dat hebben we onder andere om ecologische redenen laten varen. Ik denk trouwens dat de huidige aanpak mooier is."

"Of hij nog iets mag zeggen?" vraagt Lievens helemaal aan het einde van het gesprek. "Ik ben zo ontzettend blij met de kansen en de steun die ik kreeg om dit project te maken. Wat Johan en Suzanne voor me deden, vind ik nog steeds ongelooflijk. En nu met mijn eigen voorstelling een maand lang op de Zomer van Antwerpen mogen staan: fantastisch toch!"

Tot en met 1 september op de Zomer van Antwerpen, zva.be.